

Till granskningsnämnden för radio och tv

Sveriges Radios yttrande över "Nio till ett", P4 Blekinge , 2011-12-23, inslag om den Svenska Motståndsrörelsen (Dnr 12-00005)

Ett inslag i programmet "Nio till ett" i P4 Blekinge den 23 december förra året handlade om att den nationalsocialistiska organisationen Svenska motståndsrörelsens (SMR) etablerat sig i Sölvesborg. I inslaget intervjuades en projektledare på Expo Utbildning. Bland annat menade Expo-företrädaren att SMR ville införa diktatur genom ett militant övertagande av statsmakten och att SMR var landets farligaste terrorgrupp enligt Expo och Säpo.

SMR har anmält inslaget till Granskningsnämnden eftersom de anser att det innehåller faktafel och att man borde fått kommentera vissa uppgifter.

Granskningsnämnden för radio och tv har berett Sveriges Radio tillfälle att yttra sig över om inslaget stämmer överens med kraven på opartiskhet och saklighet mot bakgrund av de invändningar som anmälaren fört fram.

Sveriges Radio vill med anledning härav anföra följande.

Sveriges Radio ska enligt sändningstillståndet kommentera och belysa skeenden och händelser och därvid ge medborgarna den allsidiga information de behöver för att vara orienterade och ta ställning i samhällsfrågor. Sveriges Radios programutbud ska också präglas av det demokratiska statskicketets grundidéer och principen om alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet.

Förmiddagsprogrammet "Nio till ett" har ett brett uppdrag och blandar aktualiteter, nyheter och underhållning. Den aktuella dagen intervjuades alltså en företrädare för stiftelsen Expo i programmet. Stiftelsen Expo har till uppgift att kartlägga, granska och informera om högerextrema och rasistiska tendenser i samhället. Expo har beskrivits i dagspress som den största kunskapsbanken om högerextrema och antidemokratiska företeelser i Skandinavien.

105 10 Stockholm
Besök: Oxenstiernsgatan 20
Tel: 08-784 50 00
Fax: 08-784 15 00

Org.nr: 556419-3232
Styrelsens säte: Stockholm

Enligt Expo höll SMR som ovan nämnts på att etablera sig Sölvesborg, ett samhälle som ingår i P4 Blekinges bevakningsområde. Det förekommer ofta att man i radioprogram intervjuar utomstående experter för att beskriva en organisation eller ett parti på det sätt som skedde i "Nio till ett".

Under intervjun påstod experten att Säpo och Expo anser att SMR är landets farligaste terrorgrupp. P4 Blekinge hade ingen anledning att ifrågasätta uppgiften vid intervjutillfället. Efter att SMR påtalat att uppgiften var felaktig, i den del som gällde Säpo, kontrolleras den. Det framkom att Säpo beskriver SMR som "en central aktör i vitmaktmiljö". Uttalanden som representanter från Säpo gjort offentligt visar att Säpo betraktar organisationen som ett mycket allvarligt hot t.ex. i tv-programmet Adaktusson där en analytiker vid Säpos Författningsskydds-enhet i maj 2011 uttalade att säkerhetspolisens analys var att SMR utgjorde det allvarligaste hotet mot rikets säkerhet. Att Säpo ansåg att organisationen är "en av Sveriges farligaste terrorgrupper" har dock inte kunnat styrkas. Uppgiften rättades därför den 3 februari kl 10.50 i "Nio till ett".

Anmälaren har vänt sig emot att reportern i en fråga påstår att medlemmar i SMR "tycker om att stjäla och mörda". I den bakgrundsbeskrivning av SMR som Expo-företrädaren gör i programmet framgår att medlemmar i organisationen ofta är kriminellt belastade. Expo kartlade 2009 25 stycken personer inom SMR och kartläggningen visade en överrepresentation vad gällde vålds- och vapenbrott. I programmet berättade Expo-företrädaren att det förekom rån, våldsbrott och vapenstöld bland medlemmarna. Han sade även att personer med anknytning till SMR var inblandade i mordet på Björn Söderberg 1999. Sveriges Radio kan inte se att frågan, även om kan uppfattas som något tillspetsad, i det aktuella sammanhanget saknar grund eller att den innebär ett ställningstagande.

I sin anmälan till Granskningsnämnden framgår att anmälaren anser att Expos påstående om att SMR vill införa diktatur är felaktigt. SMR har emellertid som målsättning att etablera "ett totalitärt styre genom revolution" enligt Säpos hemsida. Enligt definitionen på ne.se innebär totalitärt styre; stater som präglas av att ett parti eller en organisation som behärskar alla viktiga delar av samhällslivet. Diktatur definieras; styrelseform där all statsmakt är koncentrerad till en viss person eller en viss grupp. SMR ställer inte heller upp i demokratiska val. Ett maktövertagande av SMR skulle därför enbart kunna ske på odemokratiska grunder. Uppgifterna talar för att det finns grund för Expos påstående att SMR vill införa diktatur. P4 Blekinge redogjorde dock i "Nio till ett den" februari för SMR inställning dvs. att de förnekar att de vill införa diktatur.

När SMR:s krav på genmäle framfördes erbjöds organisationen att kommentera Expos uttalanden i P4 Blekinge. SMR ville dock att intervjun skulle direktsändas. Det var ett krav som Sveriges Radio Blekinge inte kunde tillmötesgå. Det är Sveriges

Radio som avgör hur ett genmäle ska utformas i överensstämmelse med sändningstillståndet. I programmet den 3 februari framkom att SMR fått chans att genmäla men inte velat medverka.

Mot bakgrund av ovanstående kan Sveriges Radio inte finna att inslaget strider mot kraven på saklighet och opartiskhet.

Stockholm den 7 mars 2012

Mats Svegfors
verkställande direktör

